

להלן מקבץ הודעות ועדכונים מטעם פורום ה-15 בנושא סביבה וקיימות:

הודעות חשובות
<p>פורום ה-15 פרסם מאגר מדריכים וכלים זמינים ליישום תכנית ברית ערים לאיכות חיים וסביבה. מטרת המאגר היא לסייע לעיריות החברות בתכנית "ברית ערים לאיכות חיים וסביבה" של פורום ה-15 במימוש יעדי התכנית ליישום פעולות אקלים וקיימות בעיר, והוא מהווה חלק מהליווי שמספק צוות פורום ה-15 לעיריות החברות בתכנית. המאגר יתעדכן מעת לעת ותוכלו למצוא בו כלים ומדריכים פרקטיים לקידום ויישום הקיימות בעיר. לכניסה למאגר לחצו כאן.</p> <p>ב- 14.12.21 התקיים מפגש נוסף בסדרת מפגשי העיון של פורום ה-15 בנושא היערכות עירונית למשבר האקלים, שעסק בנושא התמודדות עם בעיית החום בעיר – בשגרה ובחירום. במפגש שמענו את מיטב המומחים מתחום קירור העיר, נחשפנו לדוגמאות וכלים מעשיים למיפוי החום בעיר, לקירור העיר ולהתמודדות עם אירועי חום קיצוניים. ניתן לעיין בכל החומרים מיום העיון, לרבות בהקלטת הזום ומצגות הדוברים באתר שלנו, בקישור כאן.</p>
עדכונים
<p>משרד האנרגיה, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הפנים, השיקו באופן רשמי את המדריך הממשלתי לכתובת תכנית היערכות לשינוי אקלים ואנרגיה מקיימת בשלטון המקומי. פורום ה-15 היה שותף בגיבוש המדריך. לקריאת הידיעה בנושא לחצו כאן, לעיון במדריך לחצו כאן. לקריאת כתבה על המדריך מעיתון דהמרקר לחצו כאן.</p> <p>המשרד להגנת הסביבה פרסם את תנאי ההכרה לתקופת ההכרה השלישית בתאגיד תמיר ליישום חוק האריזות. בתנאי ההכרה החדשים בוצעו מספר שינויים ביחס לתקופת ההכרה הקודמת, בהם הגדלת יעד הפריסה ותדירות הפינוי של הפחים הכתומים ושינוי מנגנון הקיזוז למתמחזרים שאינם מוגדרים כאריזה. לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.</p> <p>המשרד להגנת הסביבה פרסם מדריך קצר ויישומי בנושא הובלת מהלך של צמצום השימוש בכלים חד פעמיים במקום העבודה. מדריך זה מתפרסם על רקע כניסתו לתוקף של המס על הכלים החד-פעמיים בתאריך 1.11.2021 ויכול להוות תמריץ נוסף לעיריות וארגונים שטרם עשו את המעבר לכלים הרב פעמיים. לעיון במדריך לחצו כאן.</p> <p>התוכנית האירופית להתמודדות אזורית ועירונית עם שינויי האקלים EU-Missions מציעה מגוון קולות קוראים לעיריות שמעוניינות לפעול בתחום ההיערכות העירונית למשבר האקלים. לעיון בחוברת הקולות הקוראים לחצו כאן, לצפייה במצגת המלווה והמכילה הסברים בנוגע לאופן ההרשמה לחצו כאן.</p> <p>בתחילת ינואר התקיים המפגש הראשון של הוועדה להיערכות מערכת הבריאות לשינוי האקלים בהובלת שירותי בריאות הציבור ומינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי במשרד הבריאות. מטרתה העיקרית של הוועדה היא לבנות תכנית פעולה להיערכות מערכת הבריאות להשלכות שינויי האקלים על כלל היבטיו.</p>

הממשלה אישרה השבוע הצעת מחליטים שיזמו **המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה**, **המשרד להגנת הסביבה ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר** בנושא הכנת **תכנית לאומית להצללה ולקירור של המרחב העירוני באמצעות עצי רחוב** במסגרת היערכות שינויי האקלים. הצעת המחליטים מבוססת על מידע ותובנות שעלו במסגרת שולחן עגול בין-מגזרי שעסק בנושא זה בחודשים האחרונים, בין היתר בהשתתפות נציגי עיריות ופורום ה-15. ההחלטה כוללת צעדים מידיים לקידום הנושא לצד המלצות לתכנית פעולה רב שנתית וקובעת יעדים לאומיים לטווח הארוך ותקציב ממשלתי ליישום. בשבועות הקרובים תתורגם ההצעה לתכנית פעולה. לקריאת הידיעה בנושא לחצו [כאן](#).

המשרד להגנת הסביבה פרסם קול קורא מספר 13311 לתמיכה **בהקמה ושדרוג של מרכזי מחזור ברשויות המקומיות**. התאריך האחרון להגשת מועמדות: 30.3.2022. לעיון בפרטי הקול הקורא לחצו [כאן](#).

המשרד להגנת הסביבה פרסם קול קורא מספר 13560 **לסיוע לרשויות מקומיות בהסרת אסבסט פריך ממבני ציבור**. התאריך האחרון להגשת מועמדות: 30.11.2021. לעיון בפרטי הקול הקורא לחצו [כאן](#).

עדכוני בנייה ירוקה

ב- 11.1.22 אישרה **מליאת ראשי הערים של פורום ה-15** את **העדכון למדיניות הבנייה הירוקה המשותפת של ערי הפורום**, שמייצרת עליית מדרגה בדרישות הבנייה הירוקה המחייבות בערי הפורום, ביחס למדיניות הנוכחית שאושרה ביוני 2013. המדיניות החדשה תכנס לתוקף החל מה-1.3.22. במסגרת ההחלטה – הרחבת הבנייה הירוקה סוגי מבנים נוספים, העלאת רמת הבנייה הירוקה במבנים גדולים וגבוהים. נוסח ההחלטה ופרטים נוספים, לרבות נוסחים מומלצים להטמעה בתכניות ותיקי מידע להיתר מפורסמים באתר שלנו בקישור [כאן](#).

עיריית רמת השרון הצטרפה החודש באופן רשמי ל**מדיניות הבנייה הירוקה של פורום ה-15** ואף הייתה העיר הראשונה לאמץ את המדיניות המשודרגת. לחצו [כאן](#) לקריאת הפוסט בעמוד הפייסבוק העירוני.

פורסם עדכון נוסף למאגר **המחקרים והפרסומים בתחום הבנייה הירוקה**, שמרכז ועורך פורום ה-15. ניתן לעיין במאגר המידע באתר האינטרנט שלנו בקישור [כאן](#).

המועצה הארצית לתכנון ובנייה אישרה החודש תקנות שגיבשו משרדי האנרגיה והשיכון, בשיתוף עם מינהל התכנון, **המחייבות הקמת הכנה לתשתית טעינה לרכב חשמלי** בכל בניין מגורים חדש שייבנה (בן 6 דירות לפחות), לקריאת הכתבה בנושא לחצו [כאן](#). לקריאת כתבה על תרומתו הפוטנציאלית של המעבר **לכלי רכב חשמליים** לצמצום זיהום האוויר בערים ועל ההשפעה הדרמטית הצפויה על שוק הדלק, לחצו [כאן](#).

משרד האנרגיה מקדם מהלך שבמסגרתו יחויבו קבלנים לחשוף מהו **הדירוג האנרגטי של דירות חדשות**. לקריאת כתבה בנושא לחצו [כאן](#).

המועצה הישראלית לבנייה ירוקה השיקה **מגזין בנייה ירוקה**, מגזין תוכן שיווקי בשיתוף עם מחלקת מוספים מסחריים של "הארץ דהמרקר". המגזין כולל כתבות ותכנים הרלוונטיים לאנשי המקצוע בתחום. לעיון במגזין לחצו [כאן](#).

יעל געתון ממגזין **"שקוף"** מציעה מתווה אפשרי שיאפשר לגשר על זמן החזר ההשקעה שכרוך **בבניית בתי ספר בבנייה ירוקה**. לקריאת מאמר הדעה בנושא לחצו [כאן](#).

יוזמות עירוניות

במסגרת פעילותה של **עיריית נתניה** לקידום ערכי הקיימות בקהילה ובבתי הספר, קיימה **העירייה כנס קיימות וסביבה לתלמידי העיר** במעמד ראש העירייה. הכנס כלל הרצאות ותערוכות תמונות טבע עירוני שצילמו תלמידים. בנוסף, לאחרונה התקיים בעיר המפגש הראשון של **פורום העסקים הירוק**. הפורום הוקם במסגרת יישום תכנית ההיערכות העירונית למשבר האקלים, וישמש כמסגרת לקידום מגוון פרויקטים סביבתיים בשיתוף חברות עסקיות בנתניה.

במטרה **לעודד את השימוש ברכב החשמלי עיריית כפר סבא** החלה לאכוף חניה אסורה של מכוניות המונעות בבנזין בעמדות טעינה לרכב החשמלי. לקריאת הכתבה לחצו **כאן**.

מנהלי האגפים והמחלקות של **עיריית חולון** ערכו יום עיון בנושא משבר האקלים במהלכו ביקרו בבית ספר פורטר לסביבה וקיימות באוניברסיטת תל אביב ולמדו על סוגיות הקשורות **לשינויי האקלים וקיימות עירונית**.

חודש נובמבר הפך **לחודש צרכנות** מובהק, עם מבצעי קניות גדולים המרוכזים סביב ימי שיא למיניהם. הבעיה שלכל הרכישות הללו יש מחיר סביבתי כבד אשר לא משתקף מספיק לציבור. מסיבה זו, הרשות לאיכות סביבה וקיימות של **עיריית תל אביב-יפו** יצאה בקמפיין לתושבים תחת הכותרת "לא צריכה!" דווקא בחודש הקניות הגדול. לצפייה בסרטון מסכם של הקמפיין **לחצו כאן**.

החברה לפיתוח פתח תקווה, בשיתוף **עיריית פתח תקווה**, השיקה מערך קורקינטים חשמליים שיתופיים ברחבי העיר, במטרה לצמצם את התלות ברכב הפרטי ולעודד התניידות ברחבי העיר באמצעות **תחבורה עירונית בת קיימא**. לקריאת הידיעה באתר העירייה **לחצו כאן**.

עיריית רמת גן זכתה במענק ע"ס שלושה וחצי מיליון אירו מטעם האיחוד האירופי לטובת פרויקט שיקום נחל כופר אשר במסגרתו ינקטו צעדים **לניהול הנגר בעיר**. בפרויקט שותפות גם אוניברסיטת בר אילן ועמותת אדם טבע ודין. לחצו **כאן** לצפייה בסרטון בנושא בעמוד הפייסבוק העירוני.

עיריית רמלה מקדמת תקן חניה חדש אשר מעודד **שימוש בתחבורה הציבורית** הקיימת והעתידה לעבור בעיר (הרכבת הקלה והמטרו) ומצמצם את מקומות החניה לרכב פרטי. לקריאת הכתבה לחצו **כאן**.

הטבע העירוני נמצא סביבנו והיכרות עמו מסייעת בשמירה עליו. לכן מציעה **הרשות לאיכות הסביבה וקיימות של עיריית ת"א-יפו** **קורס טבע עירוני לתושבי העיר**, לפרטים לחצו **כאן**.

המועצה המקומית ג'לג'וליה הודיעה על כוונתה להגיע **לעצמאות אנרגטית במתקני הרשות המקומית**. לאחרונה פרסמה המועצה מכרז לקבלנים לביצוע פרויקטים של התייעלות אנרגטית, ייצור אנרגיה במתכונת של ליסינג תפעולי.

המועצה מקומית סביון הצהירה על שאיפתה להפוך למועצה המקומית ראשונה בישראל שתוגדר **כמאופסת אנרגיה**. במסגרת פרויקט זה נעשו פעולות להחלפת תאורת החוץ ללד והתקנה של פאנלים סולאריים על מבני ציבור ברחבי המועצה. לקריאת הכתבה לחצו **כאן**.

המועצה מקומית פרדס חנה-כרכור פועלת לחשיפת הציבור לידע ומקדמת עשייה בתחום הקיימות הקהילתית. במסגרת זו התקיימה **ועידה מקומית לתחבורה, עצים וקיימות** במהלכה התקיימו הרצאות, נערכו סיורים ופעילויות חווייתיות נוספות עבור התושבים. לפרסום הועידה לחצו **כאן**.

לכבוד יום המחזור הלאומי יצאה **מועצה מקומית זיכרון יעקב** בקמפיין מחזור בקרב התושבים במהלכו הופק סרטון הסברה לציבור על **מחזור קרטון**. לצפייה בסרטון לחצו **כאן**.

אנו מזמינים אתכם להעביר לנו חומרים ולשתף אותנו בפרויקטים מעניינים הנעשים בעירכם, לצורך הצגתם במידעון זה. את החומרים יש להעביר למייל – hadasb@forum15.org.

יזמות עירונית מהעולם

בהולנד ה"ריבות" ההיסטורית בין הערים אמסטרדם ורוטרדם קיבלה תפנית מעניינת – העירויות מתחרות ביניהן מי תצליח להפוך יותר מדרכות מרוצפות לשטחים פתוחים עם צמחייה. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

מיליארדר אמריקאי מתכנן להקים עיר חדשה בשם **טלוסה בארה"ב** עד לשנת 2030, אשר לפי הצהרתו תפעל על פי **עקרונות של שוויון וקיימות**. האם מדובר בעוד מקרה של התיירקות (greenwash) או שמא מדובר בהזדמנות אמיתית לתכנן את הדברים אחרת? לקריאת הכתבה בדמהרקר לחצו [כאן](#).

עיריית אוסלו, בירת נורבגיה, פועלת במרץ על מנת לעמוד ביעדי האקלים שהציבה לעצמה - **צמצום פליטות גזי החממה** של העיר ב-95% עד לשנת 2030. מרכיב עיקרי בתכנית היישום הוא חישוב העיר - החל מאמצעי התחבורה השונים וכלה במערך הפסולת העירוני. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

יזמה קהילתית **בעיר ברצלונה**, שזוכה לתמיכת העירייה הובילה לכך שכמאות ילדים והוריהם עברו להגעה לבית הספר באמצעות רכיבה על אופניים. לקריאת הידיעה לחצו [כאן](#).

שיטה חדשה לניקוד של תכניות פיתוח עירוני **בלונדון** מעודדת יזמים להכיל כמה שיותר "אזורים ירוקים" המכילים צמחייה מכל סוג במטרה **לשמר את המגוון הביולוגי בעיר**. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

אירועים

בתחילת פברואר ייפתח מחזור שני של קורס **"רשויות מקומיות בחזית משבר האקלים – התמודדות מערכתית והטמעת כלים חדשניים"**; ביוזמת והובלת **מרכז השל לקיימות, בשיתוף עם פורום ה-15 ומרכז השלטון האזורי**. הקורס מיועד לדרג ניהולי ברשויות המקומיות, והוא יעסוק באסטרטגיות לבניית חוסן קהילתי וכלכלי ברשות המקומית, לצד הצגת ידע וכלים פרקטיים להתמודדות מקומית עם משבר האקלים. הקורס יתחיל ב-7.2.22 ויכלול 7 מפגשים מקוונים. לפרטים נוספים, עיין בסילבוס והרשמה לחצו [כאן](#).

המועצה הישראלית לבנייה ירוקה בשיתוף חברת תרמוקור והתאחדות קבלני השיפוצים יקיימו יום עיון יישומי בנושא **שיפוץ ירוק**. יום העיון יתקיים ב-9.2.22 בין השעות 15:00-19:00 ומיועד בעיקרו לקבלני שיפוצים. להרשמה לחצו [כאן](#).

מחזור נוסף של הקורס בנושא **גיוס ומיצוי תקציבים בנושאי סביבה, אקלים וקיימות** ייפתח ב-16.2.2022 בהובלת **מרכז השל ומרכז השלטון המקומי**. הקורס יסקור את שלושת השלבים למימוש תקציבים – איתור תמיכות רלוונטיות, הגשה מיטבית של בקשות, ומימוש התמיכה. לפרטים והרשמה לחצו [כאן](#).

מחזור נוסף של הקורס המספק היכרות תאורטית ומעשית עם **כלי המדידה שכונה 360** יפתח ב-8.3.22 בהובלת **המועצה הישראלית לבנייה ירוקה ומרכז השלטון המקומי, בשיתוף עם פורום ה-15**. הקורס מיועד לאנשי התכנון מהרשויות המקומיות (אגפי הנדסה, אדריכלים, אדריכלי נוף), בודקי תכניות ויועצי סביבה ותנועה ויכלול 5 מפגשים. לפרטים והרשמה לחצו [כאן](#).

בית ספר פורטר ללימודי סביבה באוניברסיטת תל אביב מארח **סדרת הרצאות בנושא משבר האקלים** בהן מיטב החוקרות והחוקרים ירצו על הנושאים הכי חמים. ההרצאות יתקיימו בימי שלי החל מה- 15.3.2022. לפרטים לחצו [כאן](#).

כתבות וחומרים מעניינים – מישראל

לפי תחזית חדשה של השירות המטאורולוגי שפורסמה השבוע, רוב **הערים בישראל יחוו עד אמצע המאה עלייה של עשרות אחוזים במספר הימים החמים** (למעלה מ-34 מעלות). עוד לפי התחזית, הטמפרטורה הממוצעת בישראל צפויה לעלות בכמעלה וחצי עד 2050, ולהשלים עלייה של כשלוש מעלות בתוך מאה שנה. לחצו [כאן](#) לקריאת הכתבה **בהארץ**.

בין האמצעים החשובים לשיפור נוחות השהייה במרחב הציבורי, במסגרת ההתמודדות עם העלייה בחום בעיר כתוצאה משינויי האקלים - שיפור הפרישה והתחזוקה השוטפת של **ברזיות במרחב הציבורי**. דו"ח חדש של משרד הבריאות בחן את מצב הברזיות באזור גוש דן. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

על פי מחקר חדש, מאפייניהן של סופות הגשמים בארץ ישתנו בשנים הקרובות באופן שיגבר את **ההצפות והעומס על מערכות הניקוז העירוניות** ויש צורך להיערך לכך. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

תחזיות הגידול באוכלוסייה מצביעות על כך שבתוך שני עשורים אוכלוסיית ישראל תכפיל את עצמה. כיצד יקלטו הערים את הגידול באוכלוסייה בלי לפגוע באופן משמעותי באיכות החיים? האם נוכל להמשיך להשתמש באותם מדדי איכות מגורים שהיו רלוונטיים בשנות השמונים? ובכלל - איך ניתן לתכנן עיר שמוכנה לשינויי האקלים תוך הכללת כמות כפולה של אנשים באותו שטח עירוני שקיים היום? האם מגדלי המגורים הם הפתרון לצורך בציפוף או שמא הם מייצרים בעיות חדשות...? שאלות אלה ועוד עומדות במרכז **ראיון ב"כלכליסט" עם מנכ"ל פורום ה-15**, עו"ד איתן אטיה, במסגרת סדרת כתבות שעוסקת **באתגרים שעולים מהגידול המהיר של האוכלוסייה בישראל**.

הסכת (פודקאסט) חדש של עיתון הארץ בשם "הצילו" מוקדש כולו למשבר האקלים. ד"ר דב חנין, יו"ר פורום האקלים הישראלי (החדש), התארח בפרק שעסק **בקשר שבין התרבות שלנו למשבר האקלים**. להאזנה לפרק לחצו [כאן](#).

היומון **"ישראל היום"** שאל 20 ראשי ערים בישראל כיצד הם מקדמים את נושאי **הסביבה בעיר**. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

בעיית הפקקים בישראל כבר הוכרזה כמכת מדינה והממשלה נדרשת לתת מענה. פתרון לבעיה מתחיל ממהלכים של **"היפוך הפירמידה"** - העדפת הליכה ברגל, רכיבה על אופניים ושימוש בתחבורה הציבורית על פני הרכב הפרטי. כיצד ניתן לעשות זאת כאשר התחבורה הציבורית עדיין לא מייצרת אלטרנטיבה מספקת? לקריאת טור דעה בנושא לחצו [כאן](#). האם הפתרון נעוץ **בצמצום מקומות החניה וייקור מחירי החניה** במרכזי הערים? לקריאת כתבה בנושא לחצו [כאן](#). ואולי המפתח הוא **באגרות גודש**, מנגנון שהחליטה הממשלה לאמץ במסגרת חוק ההסדרים האחרון וצפוי להיכנס לתוקף בעוד מספר שנים? לקריאת ראיון בעיתון דהמרקר עם פרופ' גלית כהן-בלנקשטיין, חוקרת מדיניות תחבורה באוניברסיטה העברית לחצו [כאן](#).

מאמר חדש **בגלובס** מצביע על אפשרות כי במשך שנים **חברות הגז והנפט לקחו חלק בעיצוב תכניות הלימודים של שיעורי הגאוגרפיה בישראל**, וזאת לכאורה כדי לטשטש את ההשפעה השלילית של פעילותם על הסביבה. לפי הכתבה, לאחרונה הוקמה וועדת מומחים במשרד החינוך, שעוסקת

בעדכון תכנית הלימודים ושילוב תכנים מדעיים מדויקים **בהוראת משבר האקלים**. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

ישראל התחייבה להגיע לייצור **30% מהחשמל מאנרגיות מתחדשות** עד שנת 2030 אבל **במשרד האנרגיה** טוענים שעל מנת לעמוד ביעד ולהפיק אנרגיה סולארית בהיקף כזה יש צורך גם בייצור אנרגיה בשטחים פתוחים. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#). עוד בהקשר זה, חברת **מקורות** יוצאת במרכז לקירוי סולארי של המוביל הארצי, לקריאת הפוסט בעמוד הפייסבוק של "חדשות האנרגיה הירוקה" לחצו [כאן](#).

מחקר חדש מעלה ממצאים מדאיגים ומצביע על כך שהבצורות באזור המזרח התיכון צפויות להחמיר ולהוביל **למשבר מים** מסוכן באזור. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

רשויות מקומיות רבות משתמשות בשירותיו של **המרכז הלאומי לחיזוי שיטפונות**, שנועד להתריע מסכנת הצפות. אך לאחרונה פורסם כי המרכז מתקשה לספק מידע/חיזוי מדויק, ככל הנראה כתוצאה מפערי תקציב ומשאבי אנוש, וכי מספר ערים כבר בוחנות אפשרות להיעזר במידע מגופים פרטיים לצורך קבלת מידע זה, על-מנת לשפר את ההיערכות שלהן לאירועי מזג אוויר קיצוני. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

החורף הגיע ואיתו הגשמים. **פתרונות מבוססי טבע** יכולים לשמש כלים יעילים **לניהול הנגר העילי** ולמניעת הצפות במרחב העירוני. לקריאת הסקירה המקיפה בנושא מתוך הגיליון האחרון של המגזין **"אקולוגיה וסביבה"** לחצו [כאן](#). "אגמא", המרכז לאגני היקוות, נגר ונחלים מרכז מאגר של דוגמאות מובילות בתחום זה, לצפייה במאגר לחצו [כאן](#). לחצו [כאן](#) לקריאה על הפתרון שיושם בעמק הצבאים בירושלים. בעניין זה, מזכיר כי ניתן לעיין בסל כלים ודוגמאות בנושא ניהול מתקדם של נגר עירוני בעידן של שינויי אקלים שהוצגו ביום העיון שקיים פורום ה-15 בנושא זה, באתר הפורום בקישור [כאן](#).

האם אחד המרחבים הפתוחים האחרונים בגוש דן עומד להיעלם? **אזור דרום גלילות**, הממוקם בין הערים רמת השרון, תל אביב והרצליה, הוכרז כמרחב לפיתוח מואץ בסמכות הותמ"ל – הועדה המיוחדת לתכנון מתחמי מגורים. לקריאת מאמר דעה בנושא מעיתון הארץ לחצו [כאן](#).

תחום **החקלאות העירונית** הוא חלק מתפיסת עולם של עיר ששומרת ומטפחת את המגוון הביולוגי שבה, "עיר יצרנית" שמצמצמת את מרחקי השינוע של סחורות, ועיר "קומקטית" שעושה שימוש יעיל במרחב, תוך ניצול משאב הגגות והמרפסות. לאור ריבוי היתרונות, מדוע מתקשה החקלאות העירונית בישראל להתרומם? לקריאת כתבה על החסמים בקידום הנושא לחצו [כאן](#).

בקניון **דיזינגוף סנטר** בתל אביב, שהיה אחד הגגות המסחריים הראשונים בישראל שהפעיל מיזם של חקלאות עירונית, השיקו לאחרונה **קומפוסטר** ענק, מסוג "אקודראם", שקולט את **הפסולת האורגנית** מבתי העסק הפועלים בקניון, ובתוספת גזם המועבר מהעירייה, מפיק קומפוסט איכותי המשמש לגינון, ומצמצם את היקף הפסולת האורגנית המועברת להטמנה וכפועל יוצא את פליטות המתאן הנפלטות בתהליך התפרקותה. המתקן הוצב על ידי הנהלת דיזינגוף סנטר בשיתוף "מגה", עיריית תל אביב-יפו, עמותת "צלול" וחברת "אקוסיטי גרין". לקריאת כתבה בנושא לחצו [כאן](#).

בתחילת דצמבר 2021 נכנס לתוקף **חוק הפיקדון המורחב**, או יותר נכון – **המשרד להגנת הסביבה** הפסיק לדחות את יישום החוק גם על מיכלי המשקה הגדולים. על אף תקופת ההיערכות שניתנה, נראה שמערכי המחזור והמיון עדיין לא מספיק ערוכים לקליטת התוספת המשמעותית של הבקבוקים. לקריאת כתבה בנושא לחצו [כאן](#). לצד זאת, פורסם כי **המשרד להגנת הסביבה** בשיתוף

עם המשטרה הירוקה התחילו באכיפת החוק ומתן קנסות לבתי עסק שסירבו לקבל מיכלים החייבים בפיקדון. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

בתחילת נובמבר נכנס לתוקף **המיסוי על הכלים החד פעמיים**, שמטרתו להביא לשינוי התנהגות וצמצום משמעותי של השימוש וההשלכה של כלים אלה ומעבר לשימוש יומימי בכלים רב פעמיים. על רקע זה, התאגדות המסעדינים מבקרת את ההחלטה להחיל את המס לא רק על משקי בית אלא גם על בתי הקפה, בטענה שהמס מטיל נכבד לבתי העסק. מספר בתי עסק מבקשים לעבור לכלים "מתכלים", אולם לעתים קרובות כלים אלה מזיקים לא פחות ואף יותר מכלים חד פעמיים רגילים. לקריאת כתבה בנושא לחצו [כאן](#).

במטרה **לצמצם את השימוש הנרחב בכלים חד פעמיים בגני הילדים והצהרונים** יעביר המשרד להגנת הסביבה תמיכות בסך 12 מלש"ח לרשויות המקומיות לצורך רכישת מדיחי כלים לגני הילדים. לקריאת הידיעה בנושא לחצו [כאן](#).

למי שלא הספיק להתעדכן בכל ההתפתחויות בנושא **הסכם הנפט עם חברת קצא"א**, ניתן לצפות בתחקיר המקיף של כאן 11 [כאן](#) או האזנה להסכת (פודקאסט) בנושא [כאן](#).

ולאתנחתא הקומית - מוזמנים לצפות במערכון מתוך התכנית ארץ נהדרת על ידי לחיצה על הקישור [כאן](#), המערכון מציג את השלכות פעולתנו על הסביבה ועל הדורות הבאות ומנגיש את נושא **הקיימות לציבור הרחב**.

כתבות וחומרים מעניינים – מהעולם

138 מילים על **"כלכלת הסופגנייה"** (או "כלכלת הדונאט"): הכלכלנית הבריטית קייט ראורת' התפרסמה בשנים האחרונות כאשר פיתחה מודל כלכלי שלא מתבסס על מדדי הצמיחה המקובלים, תחת הכותרת "מודל הסופגנייה", שכולל "תקרה אקולוגית" ו"רצפה (או בסיס) חברתית". לדבריה, אם נעבור את הגבול החיצוני (התקרה האקלימית), כלומר נמשיך להשתמש באופן מופרז וחסר אחריות במשאבי כדור הארץ, ובנוסף לזה, אם לא נצליח להגיע לגבול הפנימי (הבסיס החברתי) ולספק צרכים חברתיים בסיסיים לכל אדם – נסכן את עתידנו. לפני מספר שנים נעשה ניסיון מוצלח ראשון לתרגם את התפיסה גם לרמה המקומית – שיושם בעיריית אמסטרדם, דווקא במהלך מגיפת הקורונה, ואומץ כ"אסטרטגיית יציאה" מנזקיה החברתיים, הכלכליים, החברתיים והסביבתיים של המגיפה. ערים נוספות בעולם אימצו את המודל, בהן בריסל ומלבורן, וערים נוספות נמצאות כיום בתהליך. לחצו [כאן](#) לקריאה נוספת באתר של **קייט האורת'**. לחצו [כאן](#) לקריאת כתבה בנושא **בדהמרקר**. החודש אף הושק אתר חדש בנושא זה בשפה העברית, במסגרת תהליכי בנייתה של קהילת סופגנייה ישראלית, בשיתוף עם **מרכז השל לקיימות**. לעיון באתר לחצו [כאן](#).

עבור חלק מאוכלוסיית העולם **משבר האקלים** איננו עוד נבואת זעם שמפניה מתרועעים המדענים, יש כאלה אשר משבר האקלים משפיע על חייהם כבר עכשיו. לחצו [כאן](#) לקריאת הכתבה.

מחקר חדש מצא כי בעשורים האחרונים החשיפה **לחום עירוני** גדלה פי 3. אוכלוסייה אשר נחשפת לרמות החום הגבוהות בתוך המרחב הבנוי בשילוב עם אחוזי לחות גבוהים חשופה לסכנות בריאותיות ואף למוות. לקריאת כתבה על המחקר לחצו [כאן](#).

הצללה במרחב העירוני הינה גורם חשוב ביצירת **חוסן אקלימי בעיר**. ערים ברחבי העולם מיישמות טכניקות שונות של הצללה ומקדמות מדיניות עירונית בנושא עצים. לקריאת כתבה עם דוגמאות מרחבי העולם לחצו [כאן](#).

ישנן עדויות הולכות וגוברות לכך שהשקעה וניהול נכון של **המרחב הציבורי** מוביל **לשגשוג עירוני** **וחוסן קהילתי**, לקריאת מדריך פעולה המדגיש את תפקידו וחשיבותו של המרחב הציבורי לרווחת הכלל לחצו [כאן](#).

האם **ועידת האקלים העולמית בגלזגו** הייתה הצלחה או כישלון? מצד אחד, מדינות העולם לא הצליחו להגיע להסכמה מלאה על היעד הנדרש – הפחתת הפליטות בהיקף שיאפשר להגביל את ההתחממות למעלה וחצי נוספות לכל היותר. לקריאת מאמר דעה על זווית זו לחצו [כאן](#). מצד שני, הוועידה רשמה מספר הישגים בתחומים מרכזיים – צמצום התלות בפחם, הגנה על יערות העד, החלטה על גיבוש יעדים מחייבים בתחום האדפטציה (היערכות) והתחייבות על עדכון ההתחייבויות כבר בוועידת האקלים הבאה שתתקיים בעוד 9 חודשים. לקריאת כתבה על זווית זו לחצו [כאן](#).

האם **ועידת גלזגו** הייתה עדות נוספת לכך שהערים מקדימות את המדינות במאבק במשבר האקלים? מגזין "טיים" טוען כי בעוד מנהיגי מדינות העולם חתמו על הסכמים תאורטיים והצהירו הצהרות מעורפלות, ראשי הערים מתרכזים במעשים ופעולות בשטח. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

ארגון ICLEI – שמאגד עיריות מכל העולם המובילות מדיניות ופעילות אקלים וקיימות, העלו את שידורי הוידאו של אירועי הצד והפאנלים המקצועיים שהתקיימו בביתן שהפעיל הארגון **בוועידת האקלים בגלזגו**. לכניסה לערוץ וצפייה בהקלטות לחצו [כאן](#).

בארה"ב מתקדמים לאישורו של **חוק אקלים**. החוק יעגן את הפעולות הדרושות למאבק שינוי האקלים, מה שיקשה על ממשלות עתידיות להחזיר את הגלגל לאחור. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

תכנית תמיכות ממשלתית של ממשלת בריטניה עתידה להקצות 285 מיליון ליש"ט לטכנולוגיות **ייצור חשמל** אשר פולטות **פחמן ברמות נמוכות** (low-carbon technology). לקריאת הידיעה לחצו [כאן](#).

על מנת לצמצם את ההשפעה שלנו על כדור הארץ ולמנוע את ההשלכות של **משבר האקלים** על חיינו נדרשים שינויים מהותיים באורח החיים של אוכלוסיית העולם, בין היתר **צמצום הצריכה** עליו קשה לנו לוותר. לקריאת מאמר דעה בנושא לחצו [כאן](#).

בזבז מזון היא תופעה בעלת נזק משמעותי לסביבה, הן בשל המחיר הסביבתי של הייצור והן בשל המחיר הסביבתי של הטיפול וההטמנה של עודפי המזון שמושלכים. **בסין**, פרסמה הממשלה תכנית פעולה חדשה שמטרתה לצמצם את תופעת בזבז המזון בין היתר למען הגברת הביטחון התזונתי במדינה. לקריאת הכתבה בנושא לחצו [כאן](#).

האוקיינוסים מלאים בפלסטיק אשר מתפרק עם הזמן לחתיכות קטנות (**מיקרו-פלסטיק**). מחקר חדש מצא קשר אפשרי בין מחלת מעיים דלקתית (IBD) להמצאות של מיקרו-פלסטיק בגוף החולה, לקריאת הכתבה על המחקר לחצו [כאן](#).

משפט אקלימי - היבטים אקלימיים מתחילים לזכות לייצוג בבתי המשפט ברחבי העולם. איך זה יראה בארץ ואיך פועלים בהיעדר חקיקה אקלימית? לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#). בתוך כך, החודש הוגשה בבריטניה תביעה נגד הממשלה, לפיה פעילות הממשלה לא עולה בקנה אחד עם היעדים שקבעה לעצמה והתחייבויותיה בתחום הפחתת פליטות. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

בעיירה וינלאטון שבאנגליה עורכים ניסוי במהלכו יעברו לחימום בתי התושבים באמצעות מימן במטרה **להפחית את פליטת גזי החממה** ולעזור לבריטניה לעמוד ביעדי צמצום הפליטות אליהם התחייבה **בוועידת גלזגו**. לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

האם המדענים יצליחו להפוך את **האנרגיה הגרעינית** לבטוחה? לאחרונה פורסם שמדענים בארה"ב נמצאים בשלבים מתקדמים של פיתוח טכנולוגיה שתאפשר לייצר אנרגיה רבה ממקור גרעיני, בתהליך שהוגדר כבטוח יותר מההיתוך הגרעיני ה"רגיל", ותוך מזעור הנזק הסביבתי. האם המחלוקת החריפה סביב אנרגיה גרעינית בדרך לפתרון...? לקריאת הכתבה לחצו [כאן](#).

בברכה,
הדס בר ומאיה קרבטרי

משרד 03-6844298 / פקס 03-6844215 / www.forum15.org.il

אשדוד / באר שבע / גבעתיים / הרצליה / חדרה / חולון / חיפה / כפר סבא
נתניה / פתח תקוה / ראשון לציון / רחובות / רמת גן / רעננה / תל אביב-יפו

